

Nr 42.

Ankom till riksdagens kansli den 11 april 1918 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 29 i nionde huvudtiteln av innevarande års statsverksproposition gjorda framställning om anslag till fåravelns befrämjande ävensom en i ämnet väckt motion.

(1:a avd.)

Under punkt 29 i nionde huvudtiteln av innevarande års statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fåravelns befrämjande å extra stat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 35,000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 223 av herr *Anderson* i Råstock, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta höja det i Kungl. Maj:ts proposition nr 1, nionde huvudtiteln, punkt 29, begärda anslag för fåravelns befrämjande med 15,000 kronor, att av lantbruksstyrelsen användas för bedrivande av intensiv upplysningsverksamhet bland ägare eller innehavare av särskilt mindre jordbruk om förutsättningarna för lönande fåravel.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Uti från lantbruksstyrelsen i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande över motionen har anförts följande:

Utskottet.

»I motionen framhålles behovet av en intensiv upplysningsverksamhet bland ägare eller innehavare av särskilt mindre jordbruk om förutsättningarna för en lönande fåravel, och i likhet med motionären

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 10 saml. 22 häft. (Nr 42—48.) 1

anser lantbruksstyrelsen, att inom här ifrågavarande område en praktisk och saklig upplysningsverksamhet skulle kunna kraftigt bidra till höjandet av landets fåravel. Lantbruksstyrelsen håller också före, att åtgärder i av motionären föreslaget syfte böra vidtagas, samt att i den mån härför erfordras understöd av allmänna medel sådana torde böra beredas.

Med öppen blick för fåravelns betydelse för vårt land har också riksdagen för år 1918 på extra stat till fåravelns befrämjande anvisat ett reservationsanslag av 35,000 kronor, och har med anledning härav Eders Kungl. Maj:t den 31 december 1917 utfärdat nådig kungörelse angående statsanslag till vissa åtgärder för fåravelns befrämjande.

Hitintills hava från vissa hushållningssällskap begärts medel från detta statsanslag med sammanlagt 7,595 kronor 52 öre, varjämte svenska fåravelsföreningen gjort underdånig framställning om ett anslag för år 1918 å 5,000 kronor till understödande av dess verksamhet.

Då, även om samtliga dessa sålunda begärda anslag skulle bliva beviljade och medel därtill utgå av ovannämnda av riksdagen anvisade belopp, en avsevärd del av det för innevarande år anvisade anslaget dock komme att, jämte eventuellt av riksdagen detta år anvisade medel, finnas att tillgå för bestridande av kostnaderna för andra lämpliga åtgärder till fåravelns befrämjande än de i sagda kungörelse omförmälda, synes det av motionären framhållna och enligt lantbruksstyrelsens mening synnerligen behjärtansvärda ändamålet kunna bliva på nöjaktigt sätt tillgodosett, även om riksdagen inskränker sig till att anvisa endast de av Eders Kungl. Maj:t för detta ändamål av innevarande riksdag äskade medel.»

I betraktande av den synnerliga vikten och betydelsen av en efter rationella grunder bedriven fårskötsel måste det enligt utskottets uppfattning vara statsmakterna angeläget, att kraftiga åtgärder vidtagas för att bibringa den jordbruksidkande befolkningen erforderliga kunskaper och insikter rörande förutsättningarna härför. Det av riksdagen för år 1918 beviljade och av Kungl. Maj:t nu jämväl för år 1919 begärda särskilda anslaget å 35,000 kronor till fåravelns främjande, i vilket motionären ifrågasätter en höjning av 15,000 kronor, är enligt de för dess användning fastställda grunder avsett att utgå såsom bidrag till fårpremiering, till bildande och upprätthållande av fåravelsstationer, till bildande av fåravelsföreningar, till gäldande av kostnader för stamboksföring samt till anordnande av utställningar för premiering och försäljning av ull.

Motionären framhåller, hurusom enligt hans åsikt statens åt-

gärder uti ifrågavarande avseende jämväl borde inriktas på en mera direkt propagandaverksamhet, exempelvis genom spridande i massupplaga av en populärt avfattad broschyr i ämnet, ävensom genom hållande av föredrag och dylikt, gör därför gällande, att nämnda anslag med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet torde vara otillräckligt.

I likhet med lantbruksstyrelsen håller utskottet före, att åtgärder i av motionären sålunda föreslaget syfte böra komma till stånd, och att i den mån så erfordras understöd av statsmedel böra beredas härför. Enligt vad nämnda styrelse i sitt berörda utlåtande anført torde med hänsyn till beräknade besparingar å redan anvisat anslag till fåravelns befrämjande även med allenast det av Kungl. Maj:t för år 1919 för samma ändamål ifrågasatta beloppet medel komma att finnas tillgängliga jämväl för bestridande av kostnader för ytterligare lämpliga åtgärder i nu ifrågavarande avseende. Vid sådant förhållande anser sig utskottet icke böra tillstyrka anvisande av anslag till högre belopp än Kungl. Maj:t föreslagit. Under uttalande emellertid av den förvissningen, att därest i allt fall för ändamålet ifråga ytterligare anslag skulle visa sig erforderligt, Kungl. Maj:t skall av eljest till Kungl. Maj:ts förfogande ställda medel bereda tillgång härtill, hemställer utskottet,

att riksdagen må med avslag å den av herr Anderson i ämnet väckta motionen samt med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning till fåravelns befrämjande å extra stat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av kronor 35,000.

Stockholm den 11 april 1918.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: Hrr greve Hamilton, Ericsson, Aaby, Holmquist, Fahlén, Lindblad, Hellström, greve Wachtmeister, Persson, Sjöblom, Johansson, Nilsson i Landeryd, Sävström, friherre Hermelin, Igel, Norin och Larsson.
